

PAPER-III
KONKANI

Signature and Name of Invigilator

1. (Signature) _____
(Name) _____
2. (Signature) _____
(Name) _____

Roll No.

--	--	--	--	--	--	--	--

(In figures as per admission card)

Roll No. _____
(In words)

J 8 5 1 1

Time : 2 1/2 hours]

[Maximum Marks : 200

Number of Pages in this Booklet : 32

Number of Questions in this Booklet : 19

Instructions for the Candidates

1. Write your roll number in the space provided on the top of this page.
2. Answer to short answer/essay type questions are to be given in the space provided below each question or after the questions in the Test Booklet itself.
No Additional Sheets are to be used.
3. At the commencement of examination, the question booklet will be given to you. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as below :
  - (i) To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal and do not accept an open booklet.
  - (ii) **Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to pages/questions missing or duplicate or not in serial order or any other discrepancy should be got replaced immediately by a correct booklet from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given.**
4. Read instructions given inside carefully.
5. One page is attached for Rough Work at the end of the booklet before the Evaluation Sheet.
6. If you write your Name, Roll Number, Phone Number or put any mark on any part of the Answer Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, or use abusive language or employ any other unfair means, you will render yourself liable to disqualification.
7. You have to return the test booklet to the invigilators at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall.
8. **Use only Blue/Black Ball point pen.**
9. **Use of any calculator or log table etc., is prohibited.**

परीक्षार्थियों के लिए निर्देश

1. पहले पृष्ठ के ऊपर नियत स्थान पर अपना रोल नम्बर लिखिए ।
2. लघु प्रश्न तथा निबंध प्रकार के प्रश्नों के उत्तर, प्रत्येक प्रश्न के नीचे या प्रश्नों के बाद में दिये हुए रिक्त स्थान पर ही लिखिये ।
इसके लिए कोई अतिरिक्त कागज का उपयोग नहीं करना है ।
3. परीक्षा प्रारम्भ होने पर, प्रश्न-पुस्तिका आपको दे दी जायेगी । पहले पाँच मिनट आपको प्रश्न-पुस्तिका खोलने तथा उसकी निम्नलिखित जाँच के लिए दिये जायेंगे, जिसकी जाँच आपको अवश्य करनी है :
  - (i) प्रश्न-पुस्तिका खोलने के लिए उसके कवर पेज पर लगी कागज की सील को फाड़ लें । खुली हुई या बिना स्टीकर-सील की पुस्तिका स्वीकार न करें ।
  - (ii) **कवर पृष्ठ पर छपे निर्देशानुसार प्रश्न-पुस्तिका के पृष्ठ तथा प्रश्नों की संख्या को अच्छी तरह चेक कर लें कि वे पूरे हैं । दोषपूर्ण पुस्तिका जिनमें पृष्ठ/प्रश्न कम हों या दुबारा आ गये हों या सीरियल में न हों अर्थात् किसी भी प्रकार की त्रुटिपूर्ण पुस्तिका स्वीकार न करें तथा उसी समय उसे लौटाकर उसके स्थान पर दूसरी सही प्रश्न-पुस्तिका ले लें । इसके लिए आपको पाँच मिनट दिये जायेंगे । उसके बाद न तो आपकी प्रश्न-पुस्तिका वापस ली जायेगी और न ही आपको अतिरिक्त समय दिया जायेगा ।**
4. अन्दर दिये गये निर्देशों को ध्यानपूर्वक पढ़ें ।
5. उत्तर-पुस्तिका के अन्त में कच्चा काम (Rough Work) करने के लिए मूल्यांकन शीट से पहले एक पृष्ठ दिया हुआ है ।
6. यदि आप उत्तर-पुस्तिका पर नियत स्थान के अलावा अपना नाम, रोल नम्बर, फोन नम्बर या कोई भी ऐसा चिह्न जिससे आपकी पहचान हो सके, अंकित करते हैं अथवा अभद्र भाषा का प्रयोग करते हैं, या कोई अन्य अनुचित साधन का प्रयोग करते हैं, तो परीक्षा के लिये अयोग्य घोषित किये जा सकते हैं ।
7. आपको परीक्षा समाप्त होने पर उत्तर-पुस्तिका निरीक्षक महोदय को लौटाना आवश्यक है और इसे परीक्षा समाप्ति के बाद अपने साथ परीक्षा भवन से बाहर न लेकर जायें ।
8. **केवल नीले/काले बाल प्वाइंट पेन का ही इस्तेमाल करें ।**
9. **किसी भी प्रकार का संगणक (केलकुलेटर) या लॉग टेबल आदि का प्रयोग वर्जित है ।**

KONKANI
कोंकणी

PAPER – III
प्रश्नपत्र – III

Note : This paper is of **two hundred (200)** marks containing **four (4)** sections. Candidates are required to attempt the questions contained in these sections according to the detailed instructions given therein.

सुचोवणी : हें प्रश्नपत्र **दोनशीं (200)** गुणांचें आसा. हातूंत **चार (4)** विभाग आसात. उमेदवारांनी दिल्ल्या सुचोवण्यांक धरून दर एका विभागांतल्या प्रस्नांच्यो जापो बरोवंच्यो.

SECTION – I

विभाग – I

Note : This section consists of **two** essay type questions of **twenty (20)** marks each, to be answered in about **five hundred (500)** words each. **(2 × 20 = 40 marks)**

सुचोवणी : ह्या विभागांत **वीस-वीस (20)** गुणांचे दोन निबंदात्मक प्रस्न आसात. तांतल्या दर एका निबंदाची जाप **पाचशीं (500)** उतरांची बरोवंची. **(2 × 20 = 40 गूण)**

1. गोंयच्यो इतिहासीक घडणुको आनी कोंकणी भाशेतले बदल.

वा

म्हजे आवडीचो साहित्यकार.

2. हांव अंतराळांत गेल्यार.

वा

तरणाटी पिळगी आनी फॅशन.

SECTION – II

विभाग – II

Note : This section contains **three (3)** questions from each of the electives/specializations. The candidate has to choose only **one** elective/specialization and answer all the **three** questions from it. Each question carries **fifteen (15)** marks and is to be answered in about **three hundred (300)** words. **(3 × 15 = 45 marks)**

सुचोवणी : ह्या विभागांत दर एका ऐच्छिक उप-विभागाचेर **तीन (3)** प्रस्न आसात. तांतलो खंयचोय एक उप-विभाग वेंचून काडून तांतल्या तीनय (3) प्रस्नांच्यो जापो बरोवंच्यो. दर एका प्रस्नाक **पंदरा (15)** गूण दवरल्यात. दर एका प्रस्नाची जाप सुमार **तिनशीं (300)** उतरानी बरोवंची. **(3 × 15 = 45 गूण)**

Elective – I

ऐच्छिक – II

3. ‘पुर्तुगेजांआदी कोंकणी भास फकत उलयताले. तांतून बरोवप नासतालें’ ह्या विधानाचेर देखीसयत भासाभास करात.
4. गोड्डे रामायणाच्यो विशेशतायो कांय देखीसयत बरयात.
5. सोळाव्या शेंकड्यांतल्या कोंकणीची भाशीक नदरेन खाशेलपणां सांगात.

OR/वा

Elective – II

ऐच्छिक – II

3. ‘वनवाळ्याचो मळो’ हो ग्रंथ कोंकणीच्या ‘भांगरायुगाचो पुरावो’ ह्या विधानाच्या आदारान ताच्यो विशेशतायो वर्णून सांगात.
4. ‘सतराव्या शेंकड्यांतल्या कोंकणी धर्मीक साहित्यांत भारतीय आनी अस्तंती संकल्पना एकठांय जाल्यात’ हें विधान तुमकां पट्टा व्हय ?
5. पोरण्या रामायण-महाभारताच्या बरपांतल्यान कोंकणी समाजाचें दर्शन जाता ह्या विधानाचेर उजवाड घालात.

OR/वा

Elective – III

ऐच्छिक – III

3. भोंवडेवर्णनाचें साहित्यिक खाशेलेपण बरोवन खंयच्याय एका भोंवडेवर्णनाचें परिक्षण करात.
4. कोंकणीतल्या आपजीण ह्या साहित्यप्रकारांचो थोडेभितर नियाळ करुन कोंकणीत हो साहित्य प्रकार चड न फुलपाची कारणां खंयची ?
5. शब्दकोश हे संकल्पनेचो अर्थ सांगून अणकार करतना कोशांचो कितलो उपयोग जाता ?

SECTION – III

विभाग – III

Note : This section contains **nine (9)** questions of **ten (10)** marks, each to be answered in about **fifty (50)** words. **(9 × 10 = 90 marks)**

सुचोवणी : ह्या विभागांत धा-धा (10-10) गुणांचे **णव (9)** प्रस्न आसात. दर एका प्रस्नाची जाप सुमार **पन्नास (50)** उतरांनी बरोवंची. **(9 × 10 = 90 गूण)**

6. भरतमुनीन 'नाट्यशास्त्र' ह्या ग्रंथांत रसाचें विवेचन कशे तरेन केलां ?

7. सांकल्पनिक अर्थ आनी गुणव्यंजक अर्थ हांतलो भेद कोंकणी देखी दिवन स्पश्ट करात.

8. 'पांडुरंग भांगी हांच्या काव्याची विशेषताय म्हळ्यार रहस्यात्मकताय' ह्या विधानाचें परिक्षण करात.

9. पारंपारीक तियात्र राखून दवरपी त्रियात्रिशत म्हुण तोमाझीन कार्दोझाचें योगदान खंयचें ?

10. 'जायू' ह्या नवलकाणयेच्या भासशैलीचेर उजवाड घालात.

11. चंद्रकान्त केणी हांच्या कथा साहित्याच्यो विशेशतायो खंयच्यो ?

12. नाटकांतल्यान समाजसुधारणा जाता हें तुमकां मानवता व्हय ? देखीसयत विस्कटावणी करात.

13. समाज आनी संस्कृतायेच्या इतिहासाचेर लोकवेदांतल्यान कशे रीतीन उजवाड पडता ?

14. निबंदाचे प्रकार सांगून खंयच्याय एका प्रकाराच्यो खाशेलतायो देखी दिवन बरयात.

SECTION – IV

विभाग – IV

Note : This section contains **five (5)** questions of **five (5)** marks each based on the following passage. Each question should be answered in about **thirty (30)** words.

(5 × 5 = 25 marks)

सुचोवणी : ह्या विभागांत एक उतारो दिला. ताचेर आदारून **पांच (5)** प्रस्न विचारल्यात. दर एका प्रस्नाची जाप सुमार **तीस (30)** उतरांनी बरोवंची. दर एका प्रस्नाक **पांच (5)** गूण दवरल्यात. (5 × 5 = 25 गूण)

राती हांव न्हिदूंक ना. न्हिदचो ना अशें हांवें थारायल्लें. कित्याक, कोजागिरी आशिल्ली. कोजागिरीक मनशान न्हिदूंक जायना. हांवें ह्या नेमाक पाळो दिवन सबंद रात जागून काडली. पावसाळो सोंपले उपरांतची हो पयलीच पुनव. खतां नाशिल्ली, कुपां नाशिल्ली-निर्मळ आनी निरभ्र.

चातुर्मासांत न्हिदिल्ले मळबांतले देव खंय हे पुनवेक जागे जातात आनी पीठ कशें ओतता तें चान्नें पळोवन आनंदान गावंक लागतात. तांगेल्या ह्या आनंदांत धर्तरेवयलो मनीस वांटो घेता काय ना हें पळोवपाक खंय आकाश-लक्ष्मी हे पुनवेक दर एकल्यागेर वचून 'कोण जागे आसात ' 'को जागर्ती' म्हूण विचारता आनी जो जागो आसना तांच्या कपळाक भाग्याचो तिळो लायता. हे पुनवेक जो न्हिदता तो कपळ फुटको. हांव जेवन म्हाड्डोळा म्हाळशेच्या देवळाकडेन गेलों.

थंय पुनव ओतताली. मळब न्हावन, धुवन निर्मळ जाल्ले व्हंकलेवरी दिसलें. चान्न्यांत मळबाचे निळसाणेंक एक आगळीच कांत मारता. तेन्ना चान्नेंय सोबता. हांवें ते निळसाणेंत आश्विनीक सोदली. दिसली ना. दिसपाची आस्त ना. भाद्रपदेचोच कोन दिश्टी पडलो. पूण दोळ्यांक बरोच ताण दिवचो पडलो. देवयानी ओल्तेरार बसून धोलताली. शर्मिष्टेंतलें केण मात दिसलें ना. दोळ्यांनी दिसता तेदोच हो संवसार न्हय, ह्या संवसाराच्या आवाठांक अंत आनी पार ना. हें दाखोवन दिवपाखातीर चान्न्यान तें केण लिपयल्लें जाल्यार कोण जाणा ! संवसाराचो अंत आनी पार नाशिल्लें 'आनंत्य' कल्पनेत रिगतकूच तिका पुरो जालें. ती धांपेत धांपेत परतली आनी दोळे तेरा लाख धर्तऱ्यां परस व्हड अशा सूर्या येद्या णव कोटी सूर्यांक पोटांत घेवपी पारिजातक सोदपाक लागली. पूण वृश्चिक रास मडकयच्या दोंगरा फाटल्यान लिपिल्ली. धनुच्या चार नखेत्रांनी तिची दिशा दाखयतकूच हांवें पारिजाताचें तोंड फक्त कल्पनेनूच पळयलें.

15. बरोवप्यान रात जागून कित्याक काडली ?

16. कोजागिरी पुनव केन्ना येता ? तिचे थोड्या उतरांनी वर्णन करात.

17. आकाश लक्ष्मी किदें पळोवपाक धर्तरेर येता आनी ती किदें करता ?

18. चान्स्यांत मळबा निळसाणेंत बरोवपी किदें सोदता ? ताका थंय किदें दिसता ?

19. 'पारिजातकाचें तोंड फक्त कल्पनेनूच पळयलें' अशें कित्याक म्हटलां ? बरोवप्याक चान्न्यांतल्यान खंयची नखेत्रां दिसली ?

Space For Rough Work

FOR OFFICE USE ONLY	
Marks Obtained	
Question Number	Marks Obtained
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	
11	
12	
13	
14	
15	
16	
17	
18	
19	

Total Marks Obtained (in words) .....

(in figures) .....

Signature & Name of the Coordinator .....

(Evaluation)

Date .....